

's-Hertogenbosch

Uitlegdocument
Wijk- en buurtmonitor
2020

Onderzoek & Statistiek
Juni 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Opzet online Wijk- en buurtmonitor 2020	4
2.1 Beginpagina Wijk- en buurtmonitor.....	4
2.2 Wijk- en buurtpagina's.....	5
3. Wijken en buurten	8
4. Profielkaart Wijk- en buurtmonitor	9
4.1 Uitleg profielkaart	9
4.2 Berekening profielkaart.....	10
5. Gebruikte gegevens.....	13
5.1 Thema: Werk & leren	14
5.2 Thema: Welzijn.....	15
5.3 Thema: Samenleven	16
5.4 Thema: Leefomgeving	17
5.5 Thema: Veiligheid.....	19
5.6 Kerncijfers	21
6. Doorontwikkeling Wijk- en buurtmonitor.....	22
7. Relatie tot andere monitoren	23
7.1 Stadsmonitor 2021	23
7.2 Monitoren op specifieke beleidsterreinen	23
7.3 Gevolgen van corona	23
Bijlage A: Overzichtskaart wijken en buurten.....	24
Bijlage B: Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid.....	25

1. Inleiding

Elke twee jaar maakt de gemeente de Wijk- en buurtmonitor. De monitor van 2020 is voor het eerst een online, interactieve monitor. Deze online monitor geeft op hoofdlijnen inzicht in de situatie en ontwikkelingen in wijken, dorpen en buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. Bent u benieuwd naar de uitkomsten? Ga dan naar: www.s-hertogenbosch.nl/wijkenbuurtmonitor

Doorontwikkeling monitor 2020

De afgelopen twee jaar is de Wijk- en buurtmonitor doorontwikkeld. Zo sluit de monitor meer aan bij hedendaagse thema's, zoals duurzaamheid, zelfredzaamheid en de sociaal economische situatie van inwoners. Daarnaast laten we in de monitor van 2020 de ontwikkeling van buurten zelf zien in plaats van de ontwikkeling ten opzichte van het stedelijk gemiddelde. Dit geeft beter inzicht in de vorderingen die buurten en wijken de afgelopen twee jaar hebben bereikt, en waar we samen nog de schouders onder kunnen zetten.

Door de doorontwikkeling is de Wijk- en buurtmonitor 2020 niet te vergelijken met de Wijk- en buurtmonitor 2018. Wel worden in de online monitor de ontwikkelingen ten opzichte van 2018 gepresenteerd, waardoor we weten of wijken, dorpen en buurten er in de afgelopen twee jaar op vooruit zijn gegaan, ongeveer gelijk zijn gebleven of achteruit zijn gegaan.

Resultaten 2020

In de nieuwste Wijk- en buurtmonitor wordt de situatie van begin 2020 beschreven. Dit is dus de situatie vóór corona. De gevolgen van de coronapandemie worden in de volgende Wijk- en buurtmonitor gepresenteerd.

Wat kunt u ermee?

De Wijk- en buurtmonitor geeft een overzichtelijk beeld van de situatie begin 2020 en de ontwikkeling tussen 2018 en 2020 in een wijk, dorp of buurt. Het laat zien wat er goed gaat en op welke onderwerpen een gebied zich verder kan ontwikkelen. De monitor kan bijvoorbeeld gebruikt worden als signaleringsinstrument om in kaart te brengen wat er speelt in een gebied.

Voor wie?

De Wijk- en buurtmonitor is een hulpmiddel voor bewoners, ondernemers, professionals, maatschappelijke organisaties en de gemeente om samen acties te benoemen om wijken, dorpen en buurten te verbeteren. Met de monitor kunnen zij met elkaar in gesprek gaan. Is het een herkenbaar beeld? En vooral ook: hoe kunnen we er sámen voor zorgen dat de wijken, dorpen en buurten in 's-Hertogenbosch sterker worden.

Meer informatie

In dit uitlegdocument wordt ingegaan op de werkwijze van de Wijk- en buurtmonitor. Per hoofdstuk gaan we in op de volgende onderwerpen:

- Opzet online Wijk- en buurtmonitor
- Wijken en buurten
- Profielkaart
- Gebruikte gegevens
- Doorontwikkeling Wijk- en buurtmonitor
- Relatie tot andere monitoren

De Wijk- en buurtmonitor 2020 is een product van de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hebt u een vraag of opmerking? Stuur dan een e-mail naar: onderzoek-statistiek@s-hertogenbosch.nl

2. Opzet online Wijk- en buurtmonitor 2020

De monitor van 2020 is voor het eerst een online, interactieve monitor. Dit betekent dat als u iets selecteert, de pagina mee verandert. U kunt de online monitor vinden via de website:

www.s-hertogenbosch.nl/wijkenbuurtmonitor

2.1 Beginpagina Wijk- en buurtmonitor

De online monitor start met een beginpagina. Op de beginpagina kunt u de keuze maken van welke wijk of buurt u de resultaten wilt zien. Via onderstaande afbeelding wordt met letters aangegeven wat er op de beginpagina te zien is.

- Via het menu kiest u of u de resultaten van een wijk of buurt wilt zien.
- Via de kaart kiest u van welke wijk of buurt u de resultaten wilt zien. U gaat dan door naar de wijk- en buurtpagina's. In de monitor presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens. Deze buurten zijn in de kaart blauw gekleurd. De overige buurten zijn grijs gekleurd.
- Via de lijst rechts van de kaart, kunt u zien waar een bepaalde wijk/of buurt ligt. U kunt vervolgens op de kaart klikken om door te gaan naar de resultaten van deze wijk/buurt.
- Onder de kaart staat een korte uitleg over de online Wijk- en buurtmonitor.

Afbeelding 1: Beginpagina Wijk- en buurtmonitor

Wijk- en buurtmonitor 2020

Welkom bij de Wijk- en buurtmonitor 2020. Deze online monitor geeft op hoofdlijnen inzicht in de situatie en ontwikkelingen in wijken, dorpen en buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. Het laat zien wat er goed gaat en op welke onderwerpen een gebied zich verder kan ontwikkelen. De monitor kan bijvoorbeeld gebruikt worden als signaleringsinstrument om in kaart te brengen wat er speelt in een gebied.

Resultaten 2020

In de nieuwste Wijk- en buurtmonitor wordt de situatie van begin 2020 beschreven. Dit is dus de situatie van vóór corona. De gevolgen van de coronapandemie worden in de volgende Wijk- en buurtmonitor gepresenteerd. Naast de resultaten van 2020 komen ook de ontwikkelingen van wijken en buurten tussen 2018 en 2020 aan bod.

Hoe werkt het?

- Benieuwd naar de resultaten van een wijk? Kies op de kaart welke wijk u wilt zien. U gaat door naar de resultaten van de wijk. Via de lijst rechts van de kaart, kunt u zien waar een bepaalde wijk ligt.
- Benieuwd naar de resultaten van een buurt? Pas het menu rechts van de kaart aan van 'Wijk' naar 'Buurt'. U kiest vervolgens op de kaart welke buurt u wilt zien. U gaat door naar de resultaten van de buurt. Via de lijst rechts van de kaart, kunt u zien waar een bepaalde buurt ligt. In de monitor presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens. Deze zijn op de kaart blauw gekleurd. De overige buurten zijn grijs gekleurd.

Op de wijk- en buurtpagina's kunt u op de wijkkaart doorklikken naar de resultaten van andere buurten binnen die wijk. Wilt u terug naar de resultaten van de wijk? Of naar de resultaten van een andere wijk? Klik dan op de homebutton (het huisje). U vindt dit icoon op iedere pagina (rechtsboven). U keert dan terug naar de beginpagina.

Meer informatie?

Wilt u meer uitleg over wat u ziet op de wijk- en buurtpagina's? Ga dan met uw muis over de informatieknop. U vindt dit icoon op de wijk- en buurtpagina's (rechtsboven).

Uitgebreide informatie over de werkwijze van de monitor vindt u in het [uitlegdocument \(pdf\)](#).

2.2 Wijk- en buurtpagina's

Na de keuze van een wijk of buurt op de beginpagina, komt u bij de resultaten van deze wijk of buurt terecht. Alle wijk- en buurtpagina's hebben dezelfde opzet. Hieronder staat een korte uitleg over wat u ziet op deze pagina. Op de afbeelding op de volgende pagina wordt met letters aangegeven waar de betreffende informatie staat op de wijk- en buurtpagina's.

- A. **Wijk/buurt:** In het blauwe blok staat over welke wijk of buurt de pagina gaat.
- B. **I-knop:** Onder de staat meer informatie over wat er op de wijk- en buurtpagina te zien is.
Homebutton: Via keert u terug naar de beginpagina (zie § 2.1). Via de beginpagina kunt u de resultaten van andere wijken en buurten bekijken.
- C. **Foto:** een kenmerkende foto van de wijk of buurt.
- D. **Introductie:** korte introductietekst van de wijk of buurt.
- E. **Gebiedskaart:** Iedere wijk bestaat uit een aantal buurten. Op de kaart kunt u klikken op een buurt binnen een wijk. U komt dan bij de resultaten van de desbetreffende buurt uit. In de monitor presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens. Deze buurten zijn in de kaart blauw gekleurd. De overige buurten zijn grijs gekleurd. Wilt u terug naar de resultaten van de hele wijk in plaats van de resultaten van de buurten in die wijk? Ga dan met de homebutton terug naar de beginpagina, en klik dan opnieuw op de wijk.
- F. **Keuzemenu profielkaart:** Via het keuzemenu boven de profielkaart kunt u kiezen of u de situatie van 2020 of de ontwikkeling van 2018-2020 wilt zien. De profielkaart en de tekst onder de profielkaart veranderen mee met de keuze in dit menu.
- G. **Profielkaart:** De resultaten worden gepresenteerd aan de hand van zogenaamde profielkaarten. Door deze profielkaarten kunt u in één oogopslag zien hoe een wijk, dorp of buurt ervoor staat. De profielkaart bestaat uit vijf thema's: werk & leren, welzijn, samenleven, leefomgeving en veiligheid. Ieder thema bestaat weer uit een aantal deelthema's. Als u met uw muis over de profielkaart gaat, ziet u welke indicatoren er bij een deelthema horen. Meer uitleg over de profielkaarten staat in hoofdstuk 4.
- H. **Legenda:** Onder de profielkaart staat een legenda. Deze geeft bij de situatie van 2020 aan of het resultaat boven gemiddeld, gemiddeld of beneden gemiddeld is. En bij de ontwikkeling van 2018-2020 of een resultaat er tussen 2018 en 2020 op vooruit is gegaan, ongeveer gelijk is gebleven of achteruit is gegaan. Als u met uw muis over de profielkaart gaat, ziet u in de legenda onder de profielkaart in welke mate de totaalscore, thema of deelthema boven of beneden gemiddeld scoort. Of in welke mate deze vooruit of achteruit is gegaan. Het kan voorkomen dat een thema of deelthema grijs gekleurd is in de profielkaart. Er zijn dan geen of onvoldoende gegevens beschikbaar om hier de situatie of ontwikkeling voor te kunnen presenteren.
- I. **Tekst:** Onder de profielkaart staat een tekstuele toelichting. Hierin worden de belangrijkste resultaten uit de profielkaart besproken. In de teksten komen ook verklaringen en achtergronden van de resultaten aan bod. Deze informatie is afkomstig van wijkprofessionals. Is in het keuzemenu boven de profielkaart de situatie van 2020 geselecteerd? Dan worden in de tekst de resultaten van 2020 besproken. Is in het keuzemenu boven de profielkaart de ontwikkeling van 2018-2020 geselecteerd? Dan gaat de tekst in op de ontwikkeling van de wijk of buurt ten opzichte van twee jaar geleden. De tekst verandert dus mee met de keuze voor de profielkaart.
- J. **Keuzemenu kerncijfers:** Via het keuzemenu boven de tabel met kerncijfers kiest u of u de cijfers van 2020 wilt zien, of de cijfers van 2018. De cijfers in de tabel met kerncijfers en de rapportcijfers onderaan de pagina, passen zich hierop aan.
- K. **Kerncijfers:** In de tabel staan belangrijke kerncijfers over de wijk of buurt. In de witte kolom staan de kerncijfers van de geselecteerde wijk of buurt. In de blauwe kolom staan de kerncijfers van de totale gemeente 's-Hertogenbosch. Voor enkele buurten zijn niet alle kerncijfers beschikbaar. Wanneer dit het geval is, staat er geen waarde achter de indicator in de witte kolom van de buurt.

Afbeelding 2: Voorbeeld wijk- en buurtpagina

A
B

Cijfers voor de wijk Maaspoort

Dit zijn de cijfers voor Maasroom

i
🏠

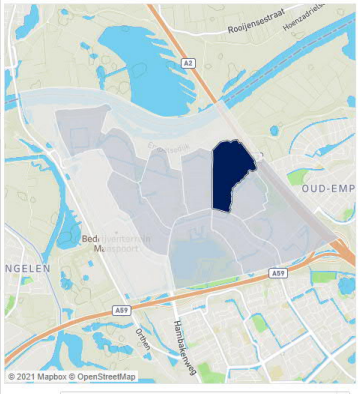
C

D

De buurt Maasroom ligt in het noordoosten van Maaspoort. De buurt wordt doorkruist door water, parallel aan de Sluisweg. Maasroom staat vooral bekend om de bolwoningen. Er staan verder veel rijtjeswoningen en 2-onder-1-kappers. Vrijwel alle woningen zijn in de periode 1980 - 1990 gebouwd. In Maasroom staan iets meer huurwoningen dan gemiddeld in Maaspoort en de gemeente 's-Hertogenbosch. Maasroom heeft bijna 1.950 inwoners.

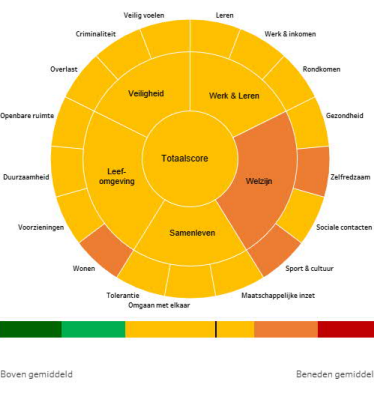
E
F

Kies situatie of ontwikkeling

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

Situatie 2020

Boven gemiddeld Maaspoort- Maasroom Beneden gemiddeld

J
G

Inwoners	Maaspoort-	Maasroom	's-Hertogenbosch
Aantal inwoners		1.944	155.122
% 0 - 11 jaar		14%	12%
% 12 - 17 jaar		5%	6%
% 18 - 27 jaar		10%	13%
% 28 - 49 jaar		33%	30%
% 50 - 74 jaar		35%	32%
% 75 jaar en ouder		2%	7%
% eenpersoonshuishoudens		30%	37%
% eenouderhuishoudens		7%	4%
% overige huishoudens met kinderen		20%	19%
% westerse achtergrond		10%	9%
% niet-westerse achtergrond		8%	12%
Werk & Inkomen			
Gemiddeld huishoudinkomen		€ 40.800	€ 44.200
% huishoudens met laag inkomen		7%	8%
% bijstandsuitkeringen		5%	6%
Wonen			
Aantal woningen		884	73.049
% woningen met bouwjaar tot 1945		0%	11%
% nieuwbouwwoningen (vanaf 2005)		0%	16%
% koopwoningen		52%	58%
% eengezinswoningen		95%	61%
Gemiddelde WOZ-waarde		€ 237.000	€ 295.000
Bevolkingsdichtheid (Inwoners/ha)		67,0	14,1

Maasroom heeft in 2020 een gemiddelde totaalscore. Eén thema heeft een beneden gemiddelde score: welzijn. Dit komt met name omdat bewoners minder positief zijn over hun zelfredzaamheid en minder vaak aan sport doen dan gemiddeld in de gemeente. Ook het aandeel bewoners dat aangeeft dat zij voldoende sociale contacten hebben, is lager dan gemiddeld.

De overige thema's laten een gemiddeld resultaat zien. Hierbij valt één deelt thema op: wonen. Bewoners van Maasroom geven namelijk een lager rapportcijfer voor hun eigen woning dan gemiddeld in de gemeente.

Bij de achterliggende indicatoren valt nog op dat er in Maasroom relatief weinig meldingen zijn van vervuiling en illegale stort.

K
H

Rapportcijfers

	Maaspoort-	Maasroom	's-Hertogenbosch
Geluk	7,5	7,7	7,7
Contact met burens	6,4	7,0	7,0
Woning	7,0	7,9	7,9
Veiligheid	6,5	7,0	7,0
Tolerantie	6,7	7,3	7,3
Woonomgeving	6,9	7,5	7,5

L

- L. **Rapportcijfers:** Helemaal onderaan de pagina zijn enkele rapportcijfers met afbeeldingen opgenomen. Net als bij de kerncijfers zijn ook hier de cijfers in het witte vlak van de geselecteerde wijk of buurt. En de cijfers in het blauwe vlak van de totale gemeente 's-Hertogenbosch. De rapportcijfers veranderen mee met het aanpassen van het keuzemenu (2018 of 2020) boven de tabel met kerncijfers.

3. Wijken en buurten

Voor de verwerking van de onderzoeksresultaten wordt uitgegaan van de officiële wijk- en buurtindeling van het CBS. Veel (open) data worden volgens deze indeling vrijgegeven, en ook werkt een groot aantal afdelingen binnen de gemeente volgens deze indeling. Volgens de CBS-indeling bestaat de gemeente 's-Hertogenbosch uit 14 wijken.

De 14 wijken bestaan weer uit een aantal buurten. In totaal zijn er ruim 100 buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. In de Wijk- en buurtmonitor presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens. Deze buurten zijn blauw gekleurd op de kaarten in de online monitor. De overige buurten zijn grijs gekleurd.

Twee buurten met minimaal 100 huishoudens zijn niet opgenomen in de Wijk- en buurtmonitor 2020: de Moerputten (West) en Vlietdijk (De Groote Wielen). Dit komt omdat in deze twee buurten te weinig mensen de vragenlijst hebben ingevuld om betrouwbare uitspraken te kunnen doen (zie hoofdstuk 5).

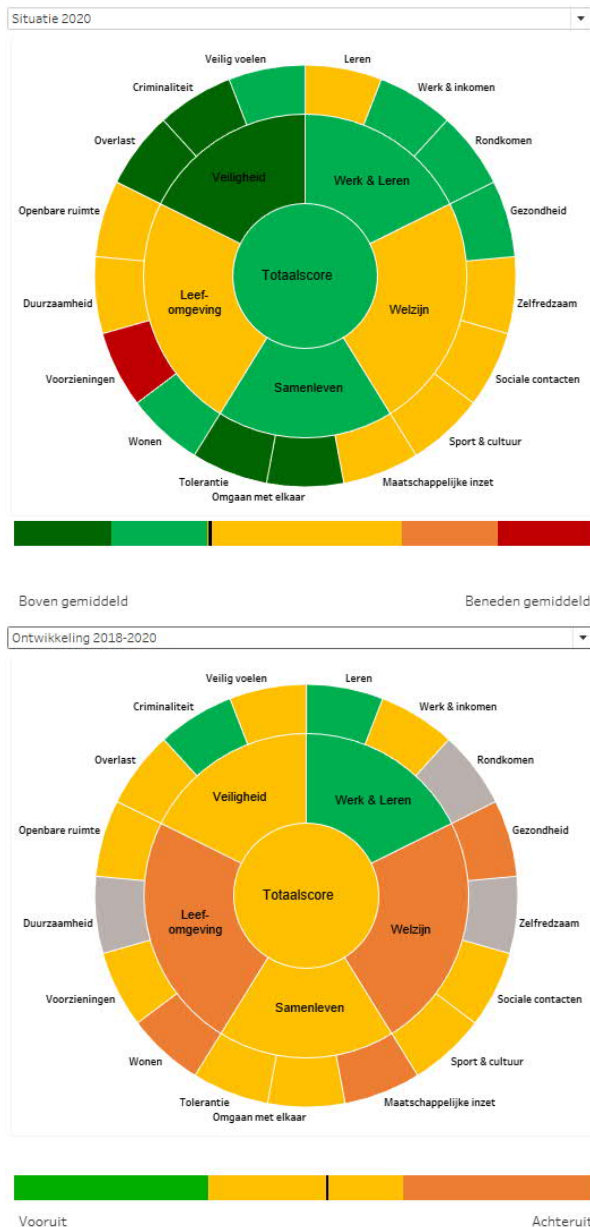
In bijlage A is een overzichtskaart van alle wijken en buurten in de gemeente opgenomen.

4. Profielkaart Wijk- en buurtmonitor

4.1 Uitleg profielkaart

De uitkomsten van de Wijk- en buurtmonitor worden gepresenteerd aan de hand van zogenaamde profielkaarten. Door deze profielkaarten kunt u in één oogopslag zien hoe een wijk, dorp of buurt ervoor staat. Bij elk gebied beschrijven we de situatie van begin 2020 en de ontwikkeling tussen 2018 en 2020. In het menu boven de profielkaart kunt u kiezen of u de situatie in 2020 of de ontwikkeling tussen 2018-2020 wilt zien.

Afbeelding 3: Profielkaart

Elke profielkaart bestaat uit drie onderdelen:

- De **buitenste ring** bestaat uit 17 deelthema's. Ieder deelthema bestaat uit de gemiddelde score van meerdere achterliggende indicatoren. Deze zijn afkomstig uit verschillende bronnen, zoals inwonersonderzoek of registratiegegevens van de gemeente, CBS of politie. U kunt een overzicht van de indicatoren vinden in hoofdstuk 5. U kunt ook in de online monitor met uw muis over de profielkaart gaan om te zien welke indicatoren bij een deelthema horen.
- De **middelste ring** bestaat uit 5 thema's: werk & leren, welzijn, samenleven, leefomgeving en veiligheid. Ieder thema is gebaseerd op het gemiddelde van drie of vier deelthema's uit de buitenste ring.
- De **middenstip** is de totaalscore voor een wijk of buurt. De score hiervan is gebaseerd op het gemiddelde van de vijf thema's.

De profielkaart wordt van buiten naar binnen opgebouwd: van indicatoren naar een deelthema, van deelthema's naar thema's en van thema's naar een totaalscore.

De kleuren in de profielkaart laten zien hoe een wijk of buurt ervoor staat. De profielkaart voor de situatie 2020 laat zien of een wijk of buurt boven gemiddeld, gemiddeld of beneden gemiddeld scoort. De profielkaart voor de ontwikkeling tussen 2018 en 2020 laat zien of een wijk of buurt in die twee jaar vooruit is gegaan, ongeveer gelijk is gebleven of achteruit is gegaan.

Als u met uw muis over de profielkaart gaat, ziet u in de legenda onder de profielkaart in welke mate de totaalscore, thema of deelthema boven of beneden gemiddeld scoort. Of in welke mate deze vooruit of achteruit is gegaan.

4.2 Berekening profieltaart

Voor de berekening van de profieltaart wordt gebruik gemaakt van indicatoren, deelthema's, thema's en een totaalscore.

Standaarddeviatie

Omdat de indicatoren verschillende grootheden hebben die niet met elkaar te vergelijken zijn, wordt de spreiding van de buurtwaarden per indicator gestandaardiseerd met de gemiddelde afwijking ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde (z-score = 1); dit is de standaarddeviatie.

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N}}$$

Z-scores

De z-score is de afwijking van het verschil in de waarde van de buurt (of wijk) en het gemiddelde van de gemeente ten opzichte van de standaarddeviatie $\frac{(x-\bar{x})}{\sigma}$. De z-score wordt vervolgens nog gecorrigeerd voor de invloed - positief (1) of negatief (-1) - van de indicator.

Scheefheidscorrectie

In een ideale situatie zijn de indicatoren normaal verdeeld (zie afbeelding 4). Dat wil zeggen dat de waarden van de buurten gelijkmatig rondom het gemeentelijk gemiddelde is gecentreerd. In de praktijk komt dit zelden voor. Sommige indicatoren vertonen zelfs een zichtbaar scheve verdeling van de buurtwaarden (zie afbeelding 5) die wordt veroorzaakt door zogenaamde 'uitschieters': buurten met uitzonderlijk hoge of uitzonderlijk lage waarden.

De z-scores van de 'uitschieters' beïnvloeden de scores van de deelthema's. In die deelthema scoren deze buurten 'ruim boven gemiddeld' of 'ruim beneden gemiddeld' met als gevolg dat de overige buurten 'gemiddeld' scoren.

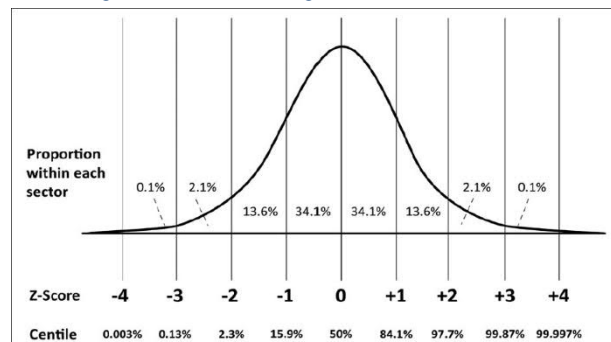
Daarom is er voor gekozen om de scheefheid van alle indicatoren te corrigeren door het toepassen van de 'cube-root' methode op de

waarden van de buurten: $x^{\frac{1}{y}}$ waarbij y de correctiefactor (een reëel getal) is.

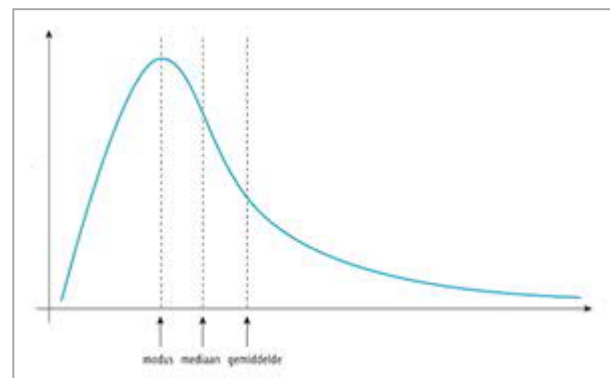
Het resultaat van de correctie geeft een scheefheidsfactor (skewness) van nagenoeg "0".

De scheefheidsfactor wordt getoetst met: $\frac{1}{N} \frac{\sum (x-\bar{x})^3}{\sigma^3}$

Afbeelding 4: Normale verdeling

Afbeelding 5: Scheve verdeling

Kleurcodering profieltaarten

De z-scores worden berekend voor:

- Alle indicatoren
- Deelthema's: gemiddelde z-score van de indicatoren
- Thema's: gemiddelde z-score van de deelthema's
- Totaalscore: gemiddelde z-score van de thema's

Per stap wordt de standaarddeviatie en z-score opnieuw berekend zodat de indicatoren, deelthema's, thema's en totaalscore onderling met elkaar kunnen worden vergeleken.

De inkleuring van de profieltaart geschiedt op basis van de z-scores van de deelthema's, thema's en totaalscore. Op basis van de z-scores wordt de kleuring van de profieltaarten bepaald.

Voor de profieltaarten van de situatie 2020 worden de volgende grenzen gehanteerd:

Ruim boven gemiddeld	>2
Boven gemiddeld	1 – 2
Gemiddeld	-1 – 1
Beneden gemiddeld	-1 – -2
Ruim beneden gemiddeld	<-2

Voor de ontwikkeling wordt de z-score berekend op basis van het verschil tussen de huidige situatie (2020) en de situatie van twee jaar geleden (2018) en de gemiddelde afwijking van de verschillen. Voor de profieltaarten van de ontwikkeling tussen 2018-2020 gelden de volgende grenzen:

Vooruit gegaan	1 – 2
Gelijk gebleven	-1 – 1
Achteruit gegaan	-1 – -2

Missende waarden

We hebben niet voor alle indicatoren voor alle buurten gegevens beschikbaar. Dit komt door grenzen die wij zelf hanteren, of door grenzen die aanleverende partijen hanteren.

Wanneer voor een buurt uitspraken worden gedaan over een te kleine groep respondenten/ personen dan is de waarde van een indicator gewist. De volgende grenzen zijn per indicator gehanteerd:

- Subjectieve data: <20 respondenten
- Objectieve data: <25 jeugdigen (bij verzuim, voortijdig schoolverlaters)
- Objectieve data: <50 inwoners/huishoudens/woningen

Daarnaast zijn van sommige gegevens niet voor alle buurten gegevens aangeleverd. Dit kan komen doordat de bronhouder andere grenzen hanteert. Dit is het geval bij gegevens van het CBS en UWV.

Deelthema's worden uit verschillende indicatoren opgebouwd. Wanneer meer dan de helft van de indicatoren van een deelthema geen waarde heeft, dan geven we geen kleur aan het betreffende deelthema. Wanneer ten minste de helft van de indicatoren wel een waarde heeft, dan wordt het deelthema berekend aan de hand van het gemiddelde van de indicatoren waarvoor wel een waarde bekend is.

Voor enkele indicatoren zijn geen gegevens uit het verleden beschikbaar. Bijvoorbeeld omdat dit een nieuwe vraag in de vragenlijst is. Voor deze indicatoren kunnen we geen ontwikkeling laten zien. Als er voor minimaal de helft van de indicatoren ontwikkelingen berekend kunnen worden,

wordt dit in de profielkaart gepresenteerd. Voor drie deelthema's kunnen geen ontwikkelingen gepresenteerd worden: rondkomen, zelfredzaam en duurzaamheid. Hier hebben we voor geen van de onderliggende indicatoren gegevens over een ander jaar beschikbaar. Deze deelthema's zijn grijs gekleurd in de profielkaart.

In hoofdstuk 5 staat per indicator aangegeven over welke jaren gegevens worden meegenomen. Als hierbij maar één jaartal wordt genoemd, dan is deze indicator niet meegenomen bij het berekenen van ontwikkelingen.

5. Gebruikte gegevens

De analyse van de Wijk- en buurtmonitor is uitgevoerd begin 2020. Daarbij is gebruik gemaakt van de op dat moment meest recente cijfers. Dit is dus de situatie vóór corona. De gevolgen van de coronapandemie worden in de volgende Wijk- en buurtmonitor gepresenteerd.

De Wijk- en buurtmonitor maakt gebruik van veel verschillende gegevens. Deze zijn afkomstig van verschillende bronnen. Denk bijvoorbeeld aan gegevens van de gemeente, UWV Werkbedrijf, de politie en het CBS. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van inwonersonderzoek; zo'n 4.950 inwoners vulden de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid 2019 in. In deze vragenlijst komen vragen aan bod over bijvoorbeeld geluk, gezondheid, vrije tijd, leefbaarheid en veiligheid.

Bij de vragenlijst streven we per buurt naar minimaal 60 respondenten of naar 20% van de huishoudens met een ondergrens van 20 respondenten. Op de aandachtsbuurten¹ is extra ingezet, daar streven we naar 100 tot 200 respondenten. Het lukt echter niet om voor alle buurten deze respons te halen. We hanteren daarom de volgende richtlijnen voor we buurten opnemen in de Wijk- en buurtmonitor:

- Minimaal 40 respondenten voor buurten met meer dan 250 huishoudens
- Minimaal 20 respondenten voor buurten met 100 – 250 huishoudens
- Minimaal 20% respons

Uiteindelijk is ervoor gekozen twee buurten niet mee te nemen in de Wijk- en buurtmonitor: de Moerputten (West) en Vlietdijk (De Groote Wielen). Dit komt omdat in deze twee buurten te weinig mensen de vragenlijst hebben ingevuld om betrouwbare uitspraken te kunnen doen (<20 respondenten en <20% respons).

In de volgende paragrafen staan de indicatoren die zijn meegenomen in de Wijk- en buurtmonitor. Per indicator staat vermeld uit welke bron deze afkomstig is, en over welke jaren de data gaan. In de eerste vijf paragrafen wordt per thema in de profielkaart aangegeven welke indicatoren hierbij behoren. In de laatste paragraaf volgen de kerncijfers. Zoals in hoofdstuk 4 beschreven kunt u ook in de online monitor met uw muis over de profielkaart gaan om te zien welke indicatoren bij een deelthema horen.

¹ De Gestelse buurt, Hinthamerpoort zuid, de Hambaken, de Sprookjesbuurt, de Muziekinstrumentenbuurt, de Edelstenenbuurt, Orthen west en Boschveld. Daarnaast is er ook extra ingezet op de Schutskamp en de Kruiskamp.

5.1 Thema: Werk & leren

Het thema 'werk & leren' gaat over de sociaal economische situatie van onze inwoners/huishoudens. Factoren die hierbij een rol spelen zijn bijvoorbeeld opleidingsniveau, inkomen en vermogen. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat er verschillen zijn naar sociaal economische situatie en bijvoorbeeld gezondheid, leefstijl en woonomgeving.

Leren

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
% schoolverzuim	% jeugd waarvan minimaal eenmaal verzuim is gemeld excl. verlof onder 5 t/m 17 jarige leerplichtigen	Key2Jongeren	Schooljaar 2018/2019 2016/2017
% voortijdig schoolverlaters	% voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar, die in een bepaald schooljaar het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Een startkwalificatie is een havo- of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma.	Key2Jongeren	Schooljaar 2017/2018 2015/2016
% volwassenen met startkwalificatie	% volwassenen met middelbaar of hoog opleidingsniveau (vanaf mbo2/havo/vwo niveau)	CBS	2017 x

Werk & inkomen

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
% werkzoekenden zonder baan	% geregistreerde werkzoekenden van 15 tot 75 jaar met een WW-uitkering, bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO-uitkering en dienstverlening van UWV of gemeente ontvangen, of een actief cv op werk.nl	UWV werkbedrijf	2018 2017
% huishoudens met een bijstandsuitkering	% bijstandsuitkeringen (BUIG) t.o.v. totaal aantal huishoudens tot de AOW-leeftijd	WeenerXL	2020 2018

Rondkomen

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Moeite met rondkomen	Buurtscore voor respondenten die aangeven dat hun huishouden de afgelopen 12 maanden enige/grote moeite heeft gehad om financieel rond te komen	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
% huishoudens met schulddienstverlening	% cliënten met schulddienstverlening t.o.v. totaal aantal huishoudens	WeenerXL	2020 x

5.2 Thema: Welzijn

We willen dat het lichamelijk, mentaal en sociaal goed gaat met onze inwoners. We willen dat zij gezond en gelukkig zijn, tijd hebben voor ontspanning en voldoende sociale contacten hebben.

Gezondheid

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Oordeel eigen gezondheid	Buurtscore voor 'Wat vindt u over het algemeen van uw eigen gezondheid?'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Rapportcijfer gezond leven	Gemiddeld rapportcijfer gezond leven	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
Rapportcijfer geluk	Gemiddeld rapportcijfer geluk	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

Zelfredzaamheid

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Schaalscore zelfredzaamheid	Schaalscore zelfredzaamheid o.b.v. stellingen: <ul style="list-style-type: none">Ik kan alles goed aanIk kan prima voor mezelf opkomenAls ik een probleem heb, weet ik meestal hoe ik dit kan oplossen	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x

Sociale contacten

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Voldoende sociale contacten	Buurtscore voor 'Vindt u dat u voldoende sociale contacten heeft?'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
% dat voor hulp terecht kan bij sociaal netwerk	Kunt u bij familie, vrienden, goede kennissen en/of buurtbewoners terecht voor hulp in het dagelijkse leven? (% ja, ik maak hier gebruik van + % ja, ik kan hier terecht maar heb op dit moment geen hulp nodig)	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

Sport & cultuur

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
% sport	% respondenten dat minimaal één keer per maand sport	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
% cultuurbezoek	% respondenten dat de afgelopen 12 maanden een bezoek heeft gebracht aan: 1) Toneel, cabaret, musical, dans- of balletvoorstelling, 2) Film in bioscoop of filmhuis, 3) Muziekconcert, 4) Dance- of housepart, 5) Musea, galerieën, tentoonstellingen	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

5.3 Thema: Samenleven

Het thema samenleven gaat over de voorwaarden in een buurt, die sociale contacten en verbondenheid tussen bewoners mogelijk maken. Hoe gaan inwoners met elkaar om? Voelen zij zich verbonden met hun omgeving? Maar het thema gaat ook over meedoen in de samenleving. Mensen die actief deelnemen aan de samenleving versterken de sociale banden en vergroten hun netwerk.

Maatschappelijke inzet

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
% vrijwilligers	% respondenten dat wel eens vrijwilligerswerk doet	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
% actieve inzet in de buurt	% respondenten dat in de afgelopen 12 maanden actief is geweest om de buurt te verbeteren	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Medeverantwoordelijk voelen voor buurt	Buurtscore voor 'ik voel mij medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in mijn buurt'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

Omgaan met elkaar

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Schaalscore sociale cohesie	Schaalscore sociale cohesie o.b.v. stellingen: <ul style="list-style-type: none"> De mensen in mijn buurt kennen elkaar nauwelijks De mensen in mijn buurt gaan op een prettige manier met elkaar om Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen Ik voel mij thuis bij de mensen die in mijn buurt wonen 	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Rapportcijfer contact met buurtbewoners	Gemiddeld rapportcijfer contact met buurtbewoners	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

Omgaan met elkaar

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Rapportcijfer tolerantie	Gemiddeld rapportcijfer tolerantie	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Tevredenheid over bevolkingssamenstelling	Buurtscore voor 'ik ben tevreden met de bevolkingssamenstelling in mijn buurt'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x

5.4 Thema: Leefomgeving

Het thema leefomgeving gaat over het prettig wonen in de eigen woonomgeving. Zijn onze inwoners tevreden over hun woning? Wat vinden zij van hun woonomgeving en voorzieningen in de buurt? Verder streven we als gemeente naar een duurzame leefomgeving. Vinden onze inwoners duurzaamheid belangrijk en wat doen zij hieraan?

Wonen

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Rapportcijfer woning	Gemiddeld rapportcijfer woning	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Rapportcijfer woonomgeving	Gemiddeld rapportcijfer woonomgeving	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

Voorzieningen

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Tevredenheid over aanbod van voorzieningen in de buurt	Buurtscore voor 'er is een goed aanbod van voorzieningen in mijn buurt'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
Afstand tot huisartsenpraktijk	Gemiddelde afstand voor inwoners van hun woonadres naar de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk	CBS	2019 2017
Afstand tot grote supermarkt	Gemiddelde afstand voor inwoners van hun woonadres naar de dichtstbijzijnde grote supermarkt	CBS	2019 2017

Opmerkingen met betrekking tot afstand tot voorzieningen:

De afstand wordt per inwoner berekend. Op basis hiervan wordt de gemiddelde afstand van het woonadres van inwoners naar de dichtstbijzijnde voorziening berekend per wijk/buurt. De afstand tot voorzieningen wordt berekend over de verharde, door auto's te gebruiken wegen, dus niet over fiets- of voetpaden. Er wordt geen rekening gehouden met éénrichtingswegen of overige rijverboden.

De afstand tot voorzieningen kan wijzigen door bijvoorbeeld:

- Wijzigingen van voorzieningen (nieuw, gesloten, verhuisd)
- Wijzigingen in woningaanbod (sloop, nieuwbouw)
- Wijzigingen in aantal inwoners (bv. verjonging of vergrijzing in een buurt)
- Wijzigingen in verkeerssituatie/routes naar een voorziening

Duurzaamheid

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
% vindt duurzaamheid belangrijk	% respondenten dat duurzaamheid belangrijk vindt	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
Gedrag duurzaamheid	Wat doet u zelf aan duurzaamheid? Multiple respons score voor: 1) Energie besparen in de eigen woning, 2) Zo milieuvriendelijk reizen, 3) Afval scheiden, 4) Hergebruik van producten, 5) Voeding aanpassen	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
Aanpassingen duurzaamheid	Wat doet u zelf aan duurzaamheid? Multiple respons score voor: 1) Energiezuiniger maken van de eigen woning, 2) zelf energie opwekken, 3) een groene tuin	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 x
% verharding	% verharding in de buurt, zoals gebouwen, wegen en bestrating	EEA. Telos	2015 x

Openbare ruimte

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Tevredenheid met groenvoorzieningen	Buurtscore voor tevredenheid met groenvoorzieningen in de buurt	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Schaalscore verloedering	Schaalscore fysieke verloedering samengesteld uit de indicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Rommel op straat • Vernieling van straatmeubilair • Graffiti • Hondenpoep 	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Meldingen vervuiling en illegale stort	Aantal meldingen over vervuiling en illegale stort per 1.000 inwoners.	Melddesk	2019 2017

5.5 Thema: Veiligheid

Het thema veiligheid gaat over jezelf veilig voelen in je buurt. Maar ook over het plaatsvinden van sociale overlast en criminaliteit in de buurt. De leefbaarheid en veiligheid van wijken en buurten kan onder druk komen te staan door verschillende vormen van overlast, geweld en vermogenscriminaliteit.

Overlast

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Schaalscore sociale overlast	Schaalscore sociale overlast samengesteld uit de indicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Dronken mensen op straat • Drugsgebruik of drugshandel • Overlast van buurtbewoners • Mensen die op straat worden lastiggevallen • Overlast van rondhangende jongeren 	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Politiregistraties sociale overlast	Aantal door politie geregistreerde incidenten per 1.000 inwoners van: 1) alcohol- en drugsoverlast, 2) overlast van verwarde/overspannen personen, 3) overlast zwervers	Politie	2019 2017
Politiregistraties overlast jeugd	Aantal door politie geregistreerde incidenten per 1.000 inwoners van: melding overlast jeugd	Politie	2019 2017

Criminaliteit

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Schaalscore vermogensdelicten	Schaalscore vermogensdelicten samengesteld uit de indicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Diefstal van (elektrische) fietsen • Diefstal uit auto's of diefstal auto-onderdelen • Woninginbraak 	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Schaalscore geweldsdelicten	Schaalscore geweldsdelicten samengesteld uit de indicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Zakkenrollen/beroving • Bedreiging • Mishandeling 	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Politiregistraties misdrijven	Totaal aantal door politie geregistreerde misdrijven (strafbare feiten) per 1.000 inwoners	Politie	2019 2017
Politiregistraties High Impact Crimes	Aantal door politie geregistreerde misdrijven van High Impact Crimes per 1.000 inwoners (woninginbraken, straatroven, overvallen, geweldsmisdrijven)	Politie	2019 2017

Veilig voelen

Indicator	Omschrijving	Bron	Jaar
Rapportcijfer veiligheid	Gemiddeld rapportcijfer veiligheid in de buurt	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Onveilig voelen	Buurtscore voor 'hoe vaak voelt u zich onveilig in uw eigen buurt'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017
Perceptie criminaliteit	Buurtscore voor 'hebt u het idee dat er veel, weinig of geen criminaliteit is in uw buurt?'	Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid	2019 2017

5.6 Kerncijfers

U kunt van elke wijk en buurt een aantal kerncijfers bekijken. Deze cijfers gaan over de thema's: inwoners, werk & inkomen en wonen. Wie wonen er in de wijk/buurt? En hoe ziet de wijk/buurt eruit? De lezer kan de kerncijfers gebruiken om verschillende gebieden te typeren en te vergelijken. U kunt de cijfers vergelijken met 's-Hertogenbosch of met een andere wijk of buurt. Daarnaast nemen we bij de kerncijfers ook een aantal rapportcijfers op die tot de verbeelding spreken.

Onderwerp	Indicator	Bron	Jaar
Inwoners	Aantal inwoners	BRP	2020, 2018
	% 0 – 11 jaar	BRP	2020, 2018
	% 12 – 17 jaar	BRP	2020, 2018
	% 18 – 27 jaar	BRP	2020, 2018
	% 28 – 49 jaar	BRP	2020, 2018
	% 50 – 74 jaar	BRP	2020, 2018
	% 75 jaar en ouder	BRP	2020, 2018
	% eenpersoonshuishoudens	BRP	2020, 2018
	% eenouderhuishoudens	BRP	2020, 2018
	% overige huishoudens met kinderen	BRP	2020, 2018
	% westerse achtergrond	BRP	2020, 2018
	% niet-westerse achtergrond	BRP	2020, 2018
Werk & inkomen	Gemiddeld (besteedbaar) huishoudinkomen ²	IIV / CBS	2018, 2016
	% huishoudens met een laag inkomen	IIV / CBS	2018, 2016
	% bijstandsuitkeringen	WeenerXL	2020, 2018
Wonen	Aantal woningen	Woningmarktmonitor	2020, 2018
	% woningen met bouwjaar tot 1945	Woningmarktmonitor	2020, 2018
	% nieuwbouwwoningen (vanaf 2005)	Woningmarktmonitor	2020, 2018
	% koopwoningen	Woningmarktmonitor	2020, 2018
	% eengezinswoningen	Woningmarktmonitor	2020, 2018
	Gemiddelde WOZ-waarde (afgerond op honderdtallen)	Woningmarktmonitor	2019, 2017
	Bevolkingsdichtheid (inwoners/ha)	O&S	2020, 2018
Rapportcijfers	Geluk	Vragenlijst L&V	2019, 2017
	Contact met buurtbewoners	Vragenlijst L&V	2019, 2017
	Tolerantie	Vragenlijst L&V	2019, 2017
	Woning	Vragenlijst L&V	2019, 2017
	Woonomgeving	Vragenlijst L&V	2019, 2017
	Veiligheid	Vragenlijst L&V	2019, 2017

² Dit is gewijzigd t.o.v. de Wijk- en buurtmonitor 2018. In de Wijk- en buurtmonitor 2018 werd bij gemiddeld huishoudinkomen het gemiddeld *gestandaardiseerd* huishoudinkomen gepresenteerd. Hierbij wordt bijvoorbeeld gecorrigeerd voor grootte en samenstelling van huishoudens. In de Wijk- en buurtmonitor 2020 is het gemiddeld *besteedbaar* huishoudinkomen opgenomen, zonder correctie voor grootte en samenstelling van huishoudens.

6. Doorontwikkeling Wijk- en buurtmonitor

De afgelopen twee jaar is de Wijk- en buurtmonitor doorontwikkeld. Zo sluit de monitor meer aan bij hedendaagse thema's, zoals duurzaamheid, zelfredzaamheid en de sociaal economische situatie van inwoners. Daarnaast laten we in de monitor van 2020 de ontwikkeling van buurten zelf zien in plaats van de ontwikkeling ten opzichte van het stedelijk gemiddelde. Dit geeft beter inzicht in de vorderingen die buurten en wijken de afgelopen twee jaar hebben bereikt, en waar we samen nog de schouders onder kunnen zetten.

Door de doorontwikkeling is de Wijk- en buurtmonitor 2020 niet te vergelijken met de Wijk- en buurtmonitor 2018. Wel worden in de online monitor de ontwikkelingen ten opzichte van 2018 gepresenteerd, waardoor we wel weten of wijken, dorpen en buurten er in de afgelopen twee jaar op vooruit zijn gegaan, ongeveer gelijk zijn gebleven of achteruit zijn gegaan.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen t.o.v. de Wijk- en buurtmonitor 2018:

- De indeling van de profielkaart is gewijzigd. Ten opzichte van de profielkaart in de Wijk- en buurtmonitor 2018 zijn er indicatoren verwijderd en nieuw toegevoegd. Daarna is opnieuw gekeken naar een logische indeling van de indicatoren naar deelthema's en thema's.
- Toepassen scheefheidscorrectie.
- Per deelthema, thema en totaalscore werden:
 - Wijken vergeleken met andere wijken
 - Buurten vergeleken met andere buurten

Hierbij werd de standaarddeviatie afzonderlijk berekend voor buurten en wijken. In 2020 wordt voor de wijken de standaarddeviatie van de buurten gebruikt, zodat ook de resultaten van wijken en buurten met elkaar te vergelijken zijn.

- De grenzen van de legenda zijn aangescherpt. Er wordt nu uitgegaan van 1 standaarddeviatie voor het wisselen van grenzen tussen de verschillende klassen.
- In de vorige Wijk- en buurtmonitor werd de ontwikkeling berekend op basis van het verschil van de z-score tussen de ontwikkeling van de wijk of buurt met de ontwikkeling van het stedelijk gemiddelde. In 2020 presenteren we de ontwikkeling die wijken en buurten zélf hebben doorgemaakt (dus zonder rekening te houden met de gemiddelde ontwikkeling in de gemeente).

7. Relatie tot andere monitoren

7.1 Stadsmonitor 2021

De Stadsmonitor 2021 gaat over de staat van 's-Hertogenbosch. Hoe gaat het met de gemeente en haar inwoners? Leidraad voor de Stadsmonitor is de programmabegroting 2021. De Stadsmonitor schetst de situatie en de ontwikkelingen in de gemeente als totaal. De Wijk- en buurtmonitor heeft hetzelfde uitgangspunt, maar dan voor de wijken en buurten in de gemeente.

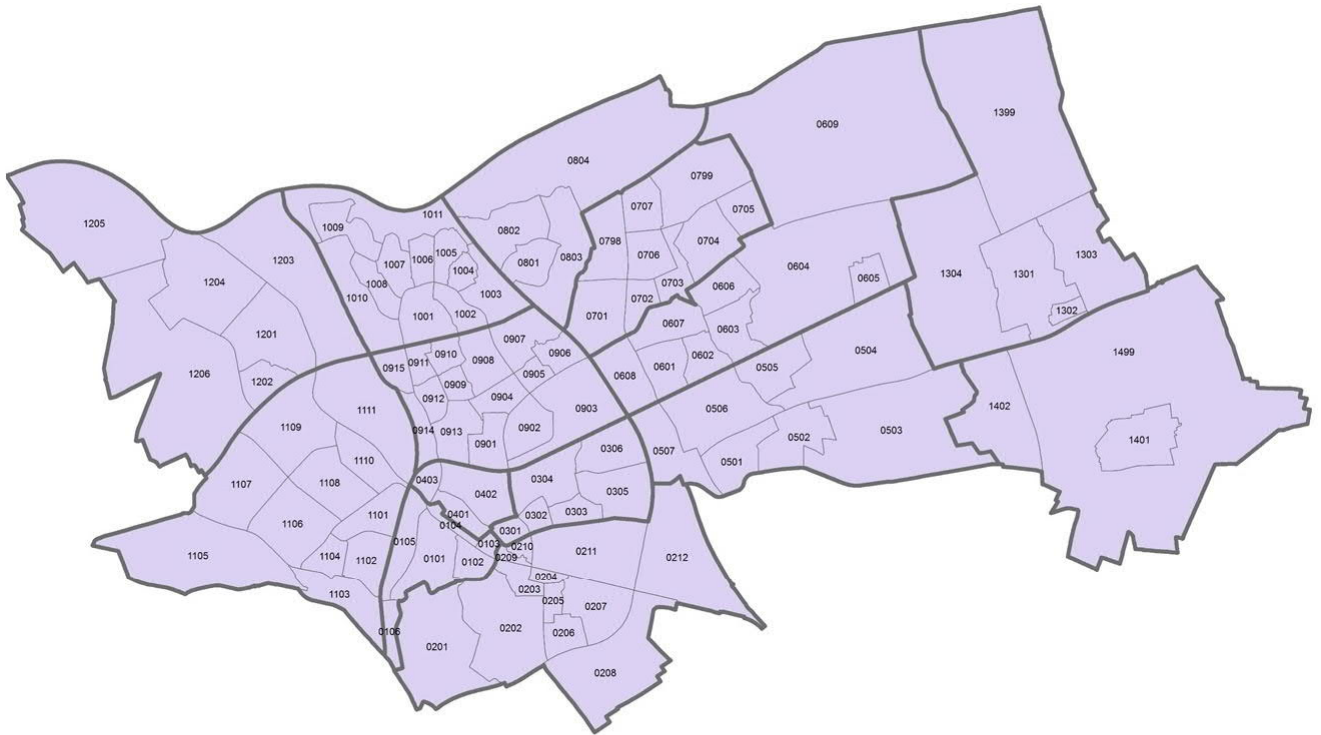
7.2 Monitoren op specifieke beleidsterreinen

De Wijk- en buurtmonitor is een 'basismonitor'. Andere monitoren zoomen nader in op specifieke beleidsterreinen, zoals monitor sociaal domein, woonwensenonderzoek en de veiligheidsmonitor. U vindt alle onderzoeken en monitoren van de gemeente op de webpagina van de afdeling Onderzoek & Statistiek: www.s-hertogenbosch.nl/o&s

7.3 Gevolgen van corona

In de nieuwste Wijk- en buurtmonitor wordt de situatie van begin 2020 beschreven. Dit is dus de situatie vóór corona. De gevolgen van de coronapandemie komen dus nog niet in deze monitor aan bod. Het Dashboard Gevolgen van Corona gaat hier wel nader op in en houdt vinger aan de pols als het gaat om de economie, arbeidsmarkt, zorg, woningmarkt, veiligheid en andere beleidsterreinen in de gemeente. Het meest recente dashboard is te vinden op www.s-hertogenbosch.nl/corona

Bijlage A: Overzichtskaart wijken en buurten

01 BINNENSTAD	0101 Binnenstad centrum 0102 Binnenstad oost 0103 De Hofstad 0104 Binnenstad noord 0105 Het Zand 0106 Vughterpoot	06 ROSMALEN NOORD	0601 't Ven 0602 Rosmalen centrum 0603 Hondenberg 0604 Kruisstraat 0605 Bedrijven Kruisstraat 0606 De Overlaet oost 0607 De Overlaet west 0608 A2 zone Rosmalen N 0609 Rosmalense Polder	10 MAASPOORT	1001 Italiaanse buurt 1002 Maasdal 1003 Abdijenbuurt 1004 Lokeren 1005 Maasstroom 1006 Staatsliedenbuurt 1007 Het Zilverpark 1008 Maasvallei 1009 Maasoever 1010 Bedrijven Maaspoort 1011 Oud Empel
02 ZUIDOOST	0201 Het Bossche Broek 0202 Zuid 0203 Bazeldonk 0204 Bedrijven Zuid 0205 Gestelse Buurt 0206 Pettelaarspark 0207 De Meerendonk 0208 Kloosterstraat 0209 De Bossche Pad 0210 Grevelingen 0211 Aawijk zuid 0212 Bedrijvenpark De Brand	07 DE GROOTE WIELEN	0701 Brabantpoort 0702 De Grootte Vliet 0703 Vlietdijk 0704 Broekland 0705 De Watertuinen 0706 De Hoven 0707 De Lanen 0798 Overig landelijk gebied De Grootte Wielen 0799 Landelijk gebied De Grootte Wielen	11 WEST	1101 Boschveld 1102 Paleiskwartier 1103 Willemspoort 1104 Deuteren 1105 De Moerputten 1106 De Schutskamp 1107 De Kruiskamp 1108 De Rietvelden oost 1109 De Rietvelden west 1110 Veemarktkwartier 1111 Ertveld
03 GRAAFSEPOORT	0301 Hinthamerpoort 0302 Graafsebuurt zuid 0303 Aawijk noord 0304 Graafsebuurt noord 0305 Hintham zuid 0306 Hintham noord	08 EMPEL	0801 Kom Empel 0802 Maasakker 0803 Empel oost 0804 De Koornwaard	12 ENGELEN	1201 Kom Engelen 1202 De Vutter 1203 Henriëttewaard 1204 De Haverleij 1205 Bokhoven 1206 Engelermeer
04 MUNTEL/VLIERT	0401 De Muntel 0402 De Vliert 0403 Orthenpoort	09 NOORD	0901 De Buitenpepers 0902 De Herven 0903 Bedrijven De Herven 0904 De Slagen 0905 De Haren 0906 De Reit 0907 De Donk 0908 De Rompert 0909 De Hambaken 0910 Sprookjesbuurt 0911 Muziekinstrumentenbuurt 0912 Edelstenenbuurt 0913 Orthen 0914 Orthen west 0915 Bedrijven Noord	13 NULAND	1301 Kom Nuland 1302 Bedrijventerein Nuland 1303 De Lage Kant 1304 Heeseind 1399 landelijk gebied Nuland
05 ROSMALEN ZUID	0501 Maliskamp west 0502 Maliskamp oost 0503 Het Vinkel 0504 Binckhorst 0505 Sparrenburg 0506 Molenhoek 0507 A2 zone Rosmalen Z			14 VINKEL	1401 Kom Vinkel 1402 Vinkeloord 1499 Landelijk gebied Vinkel

Bijlage B: Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid

Iedere twee jaar wordt de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid* uitgezet. Hierin wordt respondenten gevraagd naar hun mening over de leefbaarheid en veiligheid van hun buurt. Via een steekproeftrekking uit de Basisregistratie Personen (BRP) zijn inwoners uitgenodigd om aan dit onderzoek deel te nemen. Naar deze mensen is een brief gestuurd met daarin het verzoek om de vragenlijst op papier of via internet in te vullen. Na ca. 2-3 weken is er een herinnering gestuurd aan de mensen die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. In enkele buurten waar de respons achterbleef is naar (een deel van de respondenten) een tweede herinneringsbrief gestuurd met een ingekorte versie van de vragenlijst. Deze werkwijze leverde een respons op van 25%.

Daarnaast is voor het eerst gewerkt met een zogenaamde 'open link'. Ook inwoners die géén uitnodiging hadden gekregen voor het onderzoek, konden de vragenlijst invullen. Hier is actief reclame voor gemaakt, zoals via sociale media en de Bossche Omroep. In totaal hebben 4.950 mensen de vragenlijst via de open link ingevuld.

Van de respondenten zijn enkele achtergrondgegevens bekend, zoals leeftijd en woonbuurt. De verdeling van de respondenten naar deze achtergrondkenmerken is niet hetzelfde als de werkelijke verdeling binnen de gemeente. Om ervoor te zorgen dat de respons een goede benadering van de werkelijkheid is, zijn de resultaten *gewogen*. *Wegen* betekent dat de groepen die oververtegenwoordigd zijn, minder zwaar worden meegeteld. De groepen die ondervertegenwoordigd zijn, worden juist zwaarder meegeteld. Hierdoor verbetert de representativiteit van het onderzoek.

In de Wijk- en buurtmonitor worden de gewogen resultaten gepresenteerd. De resultaten gaan over de groep respondenten die de betreffende vraag hebben beantwoord. Respondenten die een vraag niet hebben beantwoord worden buiten beschouwing gelaten. De resultaten zijn gepresenteerd als minimaal 20 respondenten de vraag hebben beantwoord.